

Differentiaaliyhtälöt II
Harjoitus 3, syksy 2011

1. Palauta seuraavat differentiaaliyhtälöt 1.kl. normaalimuotoisiksi systeemeiksi:

$$(a) \quad y'' - \frac{1}{3}y^{(3)} + xy - 2x^3 = 0,$$

$$(b) \quad (y'')^2 - \frac{1}{3}y^{(3)} + xyy' - 2x^3 = 0.$$

Onko systeemi lineaarinen, ja jos on niin onko se vakiokertoiminen?

2. Osoita, että funktiopari $(\mathbf{x}_1(t), \mathbf{x}_2(t)) = ([2 e^t]^T, [e^{-t} 1]^T)$ on lineaarisen 2×2 -homogeenisysteemin

$$\dot{\mathbf{x}}(t) = \begin{bmatrix} 1 & -2e^{-t} \\ e^t & -1 \end{bmatrix} \mathbf{x}(t)$$

perusjärjestelmä $\mathbf{R}$:ssä.

3. Etsi seuraavan lineaarisen 2×2 -homogeenisysteemin perusjärjestelmä $\mathbf{R}$:ssä:

$$\dot{\mathbf{x}}(t) = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ t & -1 \end{bmatrix} \mathbf{x}(t).$$

Seuraavissa tehtävissä (ja jatkossa) käytetään merkintää $\mathbf{0} = (0, \dots, 0) \in \mathbf{R}^n$.

4. Etsi seuraavan 2×2 -homogeenisysteemin yleinen ratkaisu $\mathbf{R}$:ssä:

$$\dot{\mathbf{x}}(t) = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} \mathbf{x}(t).$$

Lyhyesti, onko vakioratkaisu $\mathbf{x}(t) \equiv \mathbf{0}$ stabiili vai epästabiili tasapainotila?

5. Etsi seuraavan 3×3 -homogeenisysteemin perusmatriisi $\mathbf{R}$:ssä:

$$\dot{\mathbf{x}}(t) = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 4 \\ 3 & 2 & -1 \\ 2 & 1 & -1 \end{bmatrix} \mathbf{x}(t).$$

Lyhyesti, onko vakioratkaisu $\mathbf{x}(t) \equiv \mathbf{0}$ stabiili vai epästabiili tasapainotila?